

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1365/2022
20.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Дубравке Дамјановић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Нурана Рецепи, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Александра Каченкова, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К 9/20 од 01.06.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 638/22 од 26.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.12.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Нурана Рецепи поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К 9/20 од 01.06.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 638/22 од 26.09.2022. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 74. Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању К 9/20 од 01.06.2022. године окривљени Нуран Рецепи је, поред осталих, оглашен кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године. Према окривљеном је на основу члана 87. и члана 246. став 7. КЗ изречена мера безбедности одузимања предмета и то опојне дроге „Cannabis“ у количини од 17,76 грама нето масе, која ће се по правноснажности пресуде уништити. На основу члана 83. КЗ према окривљеном је изречена мера безбедности обавезно лечење наркомана, која ће трајати док за то постоји потреба, али не дуже од 3 године и спровешће се у заводу за извршење казне или у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи затвореног типа, с тим што ће се време проведено у установи за лечење урачунати у казну затвора. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка и паушала како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 638/22 од 26.09.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Врању, браниоца окривљеног Нурана Рецепи и браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Бранилац окривљеног Нурана Рецепи, адвокат Александар Каченков, поднео је захтев за заштиту законитости против наведених правноснажних пресуда због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Нурана Рецепи у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати. У том смислу, као незаконит доказ, најпре, означава потврду о привремено одузетим предметима ПУ Врање, ПС Прешево КУ број ПУ 75/19 од 07.03.2019. године, јер њена садржина није преведена од стране овлашћеног преводиоца са српског на матерњи (албански) језик окривљеног, тако да он није разумео шта потписује. Поред изнетог, наведена потврда је, према ставу одбране, незаконита и из разлога што су полицијски службеници претукли и застрашили окривљеног да исту потпише у вези са чим је приложен извештај лекара специјалисте о задобијеним повредама. При томе, бранилац у захтеву истиче да у потврди није наведено место где су пронађени одузети предмети, што је имало за последицу да ова чињеница (место проналаска предметне опојне дроге), у току поступка није утврђена. Бранилац, према наводима захтева, незаконитим доказима сматра и записнике о испитивању полицијских службеника у својству сведока – Кти 25/19 од 24.06.2019. године, који су сачињени од стране Вишег јавног тужиоца у Врању без претходног обавештења и присуства браниоца наведеној доказној радњи, имајући у виду да на записнику Вишег јавног тужиоца у Врању Кти 25/19 од 14.06.2019. године, када је испитивање наведених сведока одложено за 24.06.2019. године, супротно одредби члана 235. став 1. ЗКП, нема потписа браниоца, иако је био присутан. Последица непозивања браниоца испитивању сведока је, према ставу одбране, повреда права на обавезну одбрану из члана 74. ЗКП, јер је у питању кривично дело за које је прописана обавезна одбрана, односно присуство браниоца извођењу сваке доказне радње.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Према одредби члана 286. став 1. ЗКП, којом су одређена овлашћења полиције у предистражном поступку, прописано је да ако постоје основи сумње да је извршено

кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела, да се учинилац или саучесник не сакрије или не побегне, да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ, као и да прикупи сва обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка, док су ставом 2. истог члана одређене мере и радње које полиција може да предузме у циљу испуњења дужности из става 1. тог члана, те је прописано да ће се о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи, а могу бити од интереса за кривични поступак, саставити записник или службена белешка.

Одредбом члана 147. став 1. ЗКП прописано је да ће предмете који се по Кривичном законнику морају одузети или који могу послужити као доказ у кривичном поступку, орган поступка привремено одузети и обезбедити њихово чување.

Одредбом члана 150. став 1. ЗКП прописано је да се лицу од кога су предмети одузети, издаје потврда у којој ће се они описати, навести где су пронађени, подаци о лицу од кога се предмети одузимају, као и својство и потпис лица које радњу спроводи.

Из списка предмета произлази да су овлашћена службена лица ПС Прешево критичном приликом – дана 07.03.2019. године уочили окривљеног и да је исти у тренутку када их је угледао почео да бежи и из десног џепа панталона одбацио од себе кесице са биљном материјом, за коју је вештачењем утврђено да представља осушене делове биљке „Cannabis“, који садрже психоактивну супстанцу ТХЦ у масеном уделу већем од 0,3%. Наведене кесице и то 8 комада су од окривљеног одузете уз потврду о привремено одузетим предметима ПС Прешево Ку Пу 75/19 од 07.03.2019. године, коју је окривљени без примедби потписао као и овлашћено службено лице полиције. Такође, из наведене потврде се утврђује да у истој није наведено где су пронађени одузети предмети.

Полазећи од наведеног, овлашћена службена лица полиције су у складу са својим овлашћењима приликом предузимања потребних мера из члана 286. став 1. и 2. ЗКП на основу члана 147. ЗКП сачинили потврду о привремено одузетим предметима КУ бр. ПУ 75/19 од 07.03.2019. године, поводом проналаска предмета који се по Кривичном законнику морају одузети, односно предмета који могу послужити као доказ у кривичном поступку.

Следствено изнетом предметна потврда о привремено одузетим предметима, по оцени овога суда, ни сама по себи нити по начину прибављања није у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку, тако да иста, насупрот наводима захтева, не представља незаконит доказ који није могао бити коришћен у кривичном поступку.

Стоји чињеница да у наведеној потврди није наведено место проналаска одузетих предмета, али овај недостатак, по налажењу овог суда, није од утицаја на законитост овог доказа, с обзиром на то да је управо та чињеница била предмет доказивања у поступку, те је и утврђена оценом изведених доказа – исказа полицијских службеника ББ и ВВ, саслушаних у својству сведока.

Поред изнетог, Врховни касациони суд налази да бранилац у захтеву неосновано указује и да су записници Кти 25/19 од 24.06.2019. године о испитивању сведока ББ и ВВ од стране Вишег јавног тужиоца у Врању, незаконити докази.

Одредбом члана 300. став 1. ЗКП прописано је да је јавни тужилац дужан да браниоцу осумњиченог упуту позив да присуствује саслушању осумњиченог, односно да осумњиченом и његовом браниоцу упуту позив, а да оштећеног обавести о времену и месту испитивања сведока или вештака, док је став 7. истог члана прописано да се, ако лице коме је упућен позив, односно обавештење о доказној радњи није присутно, радња може предузети и у његовом одсуству.

Из списка предмета – записника Вишег јавног тужиоца у Врању Кти 25/19 од 14.06.2019. године, произлази да доказна радња испитивања сведока ББ и ВВ, заказана за тај дан, није предузета, јер се сведоци, иако уредно обавештени, нису одазвали позиву јавног тужиоца и да је испитивање наведених сведока одложено за 24.06.2019. године у 9,30 часова, што је и саопштено присутном браниоцу. Наведени записник је потписан од стране јавног тужиоца и записничара.

Имајући у виду наведено, неосновани су наводи захтева да бранилац није био позван да присуствује испитивању наведених сведока будући да је исти о дану и часу предузимања те доказне радње уредно обавештен, што је и констатовано на записнику Вишег јавног тужиоца од 14.06.2019. године, на који начин је уредно и позван на извођење те доказне радње. То што бранилац записник од 14.06.2019. године није потписао, иако је био присутан, не значи да није био уредно позван да присуствује испитивању сведока заказаног за 24.06.2019. године, будући да бранилац у смислу одредаба ЗКП нема обавезу да потписује записник. Наиме, у смислу члана 235. став 10. ЗКП записник на крају потписује лице које је предузело радњу и записничар, што је у конкретном случају и учињено.

Следствено изнетом, како је бранилац окривљеног био уредно позван да присуствује испитивању наведених сведока, то је ова доказна радња дана 24.06.2019. године могла бити предузета и у његовом одсуству у смислу члана 300. став 7. ЗКП, због чега записници Вишег јавног тужиоца у Врању Кти 25/19 од 24.06.2019. године о испитивању полицијских службеника, ББ и ВВ, насупротив наводима захтева, не представљају незаконите доказе.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева за заштиту законитости браниоца којима се указује да је правноснажном пресудом на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Следствено изнетом, оцењени су као неосновани и наводи захтева браниоца окривљеног да је испитивањем сведока дана 24.06.2019. године у одсуству браниоца, повређено право окривљеног на обавезну одбрану, односно да је учињена повреда закона из члана 74. ЗКП.

По оцени овога суда, бранилац окривљеног, наводима захтева да садржина потврде о привремено одузетим предметима није преведена на матерњи – албански

језик окривљеног, у суштини указује да је окривљеном у поступку ускраћено право на употребу свог језика, односно на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 5) ЗКП, док наводима захтева, којима истиче да је окривљени био претучен и застрашен од стране полицијских службеника да потпише потврду о привремено одузетим предметима, бранилац оспорава околности под којима је потврда потписана, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 5) и члана 440. ЗКП, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног Нурана Реџепа, у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић